



Чернівецький торговельно-
економічний інститут
Державного торговельно-
економічного університету

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

Міжнародна науково-
практична конференція

24.05.2024

м. Чернівці



Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька обласна рада
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Громадська організація «Інститут сучасних інформаційних досліджень»
Університет ім. Стефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту державного
управління (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет менеджменту безпеки (м. Кошице, Словаччина)
Університет Трансмонтани і Верхнього Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 травня 2024 року
м. Чернівці (Україна)**

Чернівці
Механізм

2024

УДК 330:336:364+332.14
Ф59

Ф59 *Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 24 травня 2024 р. Чернівці : Технодрук, 2024. 432 с. ISBN 978-617-8034-47-4

Весь період з початку повномасштабного вторгнення росії є для українців безперервним часом загроз та викликів абсолютно в усіх сферах економіки нашої країни. Розвиток фінансово-економічної, соціальної та правової сфер у цей непростий час потребує нових підходів та інновацій.

У збірнику досліджено фінансову політику розвитку регіонів України у період воєнного стану. Особливу увагу приділено питанням інформаційної та економічної безпеки розвитку регіонів і проблемам протидії корупції, фінансовим та економічним злочинам. Висвітлено аспекти розвитку обліку, аналізу й аудиту в умовах регіональної інноваційної трансформації соціально-економічних систем. Розглянуто євроінтеграційні процеси в менеджменті, маркетингу та міжнародній логістиці. Для розвитку туризму запропоновано запровадити інновації в готельно-ресторанній сфері.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

УДК 330:336:364+332.14

Роботи надруковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

Підписано до друку 06.05.2024 р.

ISBN 978-617-8034-47-4

© ЧТЕІ ДТЕУ, 2024
© Технодрук, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. Фінансова політика регіонального розвитку: пріоритети, тенденції, напрями реалізації

Hnatyshena Iryna, Kardynal Serhij FINANCIAL AID FROM GERMANY TO UKRAINE IN THE WAR	12
Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро СИСТЕМНА ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРИ ОБГРУНТУВАННІ НАПРЯМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	16
Вдовічен Анатолій, Чорновол Алла НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ	20
Drin Iryna, Chornovol Alla, Rylieiev Serhii CREATING A PORTFOLIO OF FINANCIAL PAYMENT OBLIGATIONS IN TERMS OF TODAY'S RISKS	24
Ігнатенко Тетяна, Юхненко Марія ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ	28
Конєва Ірина, Ворожко Костянтин МОБІЛЬНИЙ БАНКІНГ В УКРАЇНІ	31
Кучерівська Софія ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ ТА ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ СТИХІЙНИХ ЛИХ І ТЕХНОГЕННИХ АВАРІЙ	34
Кучмійова Тетяна, Слободян Тетяна РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК КЛЮЧОВОГО ЧИННИКА УСПІШНОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	37
Макогон Валентина ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	41
Малярчук Олексій «ДІЯ» ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ	44
Підлипна Радміла, Індус Катерина ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	50
Радіонов Юрій ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ ВІЙНИ	53

Олексій Малярчук, к.е.н., ст. викладач,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

«ДІЯ» ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

Фінансове планування є комплексним процесом формування та управління фінансовими ресурсами організації чи індивідуального домогосподарства з метою досягнення стратегічних та тактичних цілей. Фінансове планування можна розглядати як процес, що охоплює формування обсягу фінансових та матеріальних ресурсів з урахуванням джерел їхнього формування та напрямків їхнього використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства на плановий період [1].

У процесі планування підприємство створює та використовує фінансові плани з метою передбачення майбутніх фінансових результатів. Це потребує аналізу поточного фінансового стану, визначення майбутніх фінансових потреб та розробки стратегій для досягнення цілей. Фінансове планування базується на зборі, аналізі та інтерпретації фінансової інформації, включаючи доходи, витрати, активи та зобов'язання. Цей процес також передбачає врахування факторів ризику, таких як зміни в законодавстві та конкурентному оточенні, а також розробку стратегій для їх управління. Фінансове планування сприяє оптимізації ресурсів, забезпечує ефективне використання коштів і відповідність фінансових ресурсів стратегічним цілям підприємства або індивідуального клієнта.

Здійснення фінансового планування доходів повинно бути тісно пов'язане з інвестиційною стратегією підприємства, основною стратегією його розвитку та враховувати стадію життєвого циклу суб'єкта господарювання. Це планування передбачає наступне:

- створення інформаційної бази для ухвалення управлінських рішень;

- аналіз та планування як самого обсягу валового доходу, так і факторів, які впливають на його рівень і розмір, а також оцінка оптимальності отриманого доходу для забезпечення необхідного рівня самофінансування підприємства, реалізація диверсифікації виробництва та зниження рівня фінансових ризиків;
- розроблення стратегії отримання доходів при виборі інструментів та методів їх реалізації;
- прогнозування можливих шляхів отримання доходів за видами господарської діяльності та їх аналіз на предмет реалізації;
- розроблення плану для досягнення оптимального рівня доходів підприємства [2].

Упродовж останніх 5 років спостерігається значний прогрес у цифровій трансформації фінансового планування завдяки досягненням у сфері технологій штучного інтелекту. Сучасні хмарні платформи, такі як Oracle Fusion Cloud Finance або Workday, забезпечують повне автоматизоване управління фінансами та використання можливостей прогнозування на основі машинного навчання. Це відкриває можливість реалізації концепції Continuous Planning - безперервного планування в режимі реального часу з миттєвою адаптацією бюджетних моделей до змін. Такі системи швидко набирають популярність у всьому світі.

Цифрові технології дозволяють компаніям максимально використовувати великі обсяги даних для глибокого аналізу та точного прогнозування, що сприяє ухваленню більш обґрунтованих рішень щодо бюджетування та фінансового планування. Впровадження таких рішень у бюджетуванні дозволяє компаніям з легкістю отримувати доступ до своїх фінансових систем з будь-якої точки світу, спрощуючи процес співпраці та звітності. Застосування штучного інтелекту та машинного навчання у бюджетуванні відкриває нові можливості для автоматизації прогнозування та оптимізації фінансових рішень, дозволяючи системам самостійно виявляти тенденції та робити рекомендації. Зі зростанням цифровізації набуває значення безпека даних, і компанії активно інвестують у захист фінансової

інформації від несанкціонованого доступу, що стає ключовим аспектом надійності цифрових фінансових систем. У швидкозмінному світі гнучкість та адаптивність цифрових систем бюджетування дозволяють компаніям ефективно реагувати на нові виклики та можливості.

Україна демонструє значний прогрес у цифровізації державних послуг, особливо з запуском мобільного додатку та вебпорталу «Дія» [3]. Це дозволяє громадянам використовувати цифрові документи та отримувати доступ до понад 80 публічних послуг. Детально розглянемо, як технології змінюють фінансове планування на прикладі «Дії».

Такі технологічні інновації, як мобільний додаток «Дія», полегшують процес фінансового планування в Україні, надаючи громадянам можливість отримувати доступ до цифрових документів та публічних послуг через Інтернет. Це спрощує процедури, пов'язані з оподаткуванням, реєстрацією бізнесу та іншими фінансовими операціями, роблячи їх більш швидкими, зручними та доступними. Додаток «Дія» замінює традиційні паперові документи цифровими версіями, такими як ID-картки, водійські посвідчення та документи про реєстрацію бізнесу. Він також спрощує отримання публічних послуг, таких як реєстрація місця проживання, подання податкових декларацій та отримання соціальних виплат (табл. 1).

Додаток «Дія» значно прискорює обмін інформацією, що позитивно впливає на оперативність надання державних послуг громадянам. Крім того, наявність актуальної управлінської інформації в режимі реального часу покращує якість та своєчасність прийняття рішень державними органами, зокрема щодо бюджетного планування. Таке впровадження систем, інтегрованих з державними реєстрами, подібними до «Дії», дозволяє значно підвищити ефективність діяльності влади, забезпечуючи прозорість та підзвітність її фінансових операцій, що є дуже важливим для нашої країни. Така цифровізація сприяє глибокій трансформації управління державним сектором.

Таблиця 1

Переваги веб-порталу «Дія» для фінансового планування*

<i>Критерій</i>	<i>Опис</i>
Цифровізація державних документів	Збереження цифрових версій основних документів, таких як паспорти, водійські посвідчення та свідоцтва про народження.
Електронна реєстрація бізнесу та подання податкових декларацій	Завдяки «Дії» підприємці можуть реєструвати свій бізнес та подавати податкові декларації в електронному форматі, значно спрощуючи ці процеси.
Автоматизація соціальних виплат	«Дія» автоматизує процеси соціальних виплат, що дозволяє громадянам отримувати виплати швидко без необхідності відвідувати державні установи.
Підвищення прозорості та доступності	«Дія» підвищує прозорість державних послуг, надаючи користувачам інформацію про статус їхніх заявок та процесів у реальному часі. Це дозволяє користувачам краще планувати свої фінансові потреби та приймати обґрунтовані рішення на основі актуальної інформації.
Забезпечення безпеки даних та зменшення шахрайства	«Дія» використовує передові технології шифрування та аутентифікації, що значно зменшує ймовірність шахрайства та несанкціонованого доступу до фінансової інформації користувачів. Високий рівень захисту даних сприяє підвищенню довіри користувачів до електронних фінансових транзакцій, що знову ж таки сприяє зростанню популярності цифрових фінансових послуг.

*Джерело: систематизовано автором за [3].

Основна ціль цифровізації полягає в досягненні цифрової трансформації існуючих галузей економіки та у створенні нових, більш ефективних та сучасних сфер життєдіяльності. Цей прогрес можливий лише за умови інтеграції ідей, дій, ініціатив та програм, пов'язаних з цифровізацією, в національні, регіональні та галузеві стратегії та програми розвитку. Цифровізація вважається важливим механізмом економічного зростання, оскільки технології мають потенціал позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності [5].

Інтеграція з єдиними державними реєстрами та базами даних забезпечує миттєвий доступ Міністерства фінансів до актуальної інформації з різних відомств і територій. Цей підхід оперативного надає дані про фактичні надходження до бюджету та видатки, що істотно підвищує точність прогнозування і моделювання майбутніх бюджетних показників. Наявність повної та достовірної інформації щодо запланованих державних закупівель, інфраструктурних проєктів, соціальних виплат у режимі реального часу спрощує бюджетне планування на майбутні періоди з урахуванням усіх чинників. Такий підхід до цифрової інфраструктури обміну інформацією між урядовими установами відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного управління державними фінансами та бюджетним плануванням.

Україна демонструє значний прогрес у цифровізації державних послуг, зокрема за допомогою мобільного додатку та вебпорталу «Дія». Це полегшує доступ до публічних послуг та сприяє підвищенню прозорості та доступності. Забезпечення безпеки даних є ще однією важливою складовою успішної цифровізації, що дозволяє користувачам довіряти електронним фінансовим транзакціям.

Додаток «Дія» значно прискорює обмін інформацією, поліпшуючи оперативність надання державних послуг та забезпечуючи доступ до актуальної управлінської інформації. Це позитивно впливає на якість та своєчасність прийняття рішень державними органами, зокрема щодо бюджетного планування. Інтеграція з державними реєстрами дозволяє оперативного отримувати дані, що підвищує точність прогнозування бюджетних показників. Цифрова трансформація економіки та життєдіяльності є важливою, інтеграція цифрових ініціатив у національні стратегії розвитку сприяє її успішному розвитку. Інтеграція з державними реєстрами та базами даних підвищує ефективність бюджетного планування, спрощуючи доступ до актуальної інформації та забезпечуючи ефективне управління державними фінансами.

Отже, цифрові технології відкривають нові можливості для покращення фінансового планування та забезпечують більш ефективне використання ресурсів, що сприяє загальному економічному розвитку та підвищенню якості життя.

Список використаних джерел:

1. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни. Київ: Знання, 2019. 299 с.
2. Кучеренко Т.Є. Методологія формування фінансових результатів у сучасних умовах. *Облік і фінанси АПК*. 2017. С. 163-167.
3. Digital Public Infrastructure in Ukraine: Harnessing Technology for the Public Good. URL: <https://www.newamerica.org/the-thread/digital-public-infrastructure-ukraine-war/>.
4. Додаток «Дія»: переваги та недоліки. Інтернет-ресурс. URL: <https://novikredyty.com.ua/dodatok-diya-perevagy-ta-nedoliky/> (дата звернення: 10.02.2024).
5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження, концепція від 17.01.2018 №67-р. *Офіційний вісник України*. 2018. № 16. Ст. 560.

Oleksii Maliarchuk, PhD of Economic Sciences,
Senior Lecturer,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

«DIYA» EFFECTIVE TECHNOLOGY OF FINANCIAL PLANING

Ukraine shows significant progress in the digitalization of public services, especially with the launch of the mobile application and the «Diya» web portal. Technological innovations, like the mobile application «Diya» facilitate the process of financial planning in Ukraine, giving citizens the opportunity to access digital documents and public services with the Internet. This simplifies procedures related to taxation, business registration and other financial transactions, making them faster, more convenient and accessible.